

Lansio cyfrol newydd o fyfyrddodau ar ferched yn y Beibl

Yn ystod mis Tachwedd cynhaliwyd noson yn y Tabernacl, Caerdydd, i lansio'r gyfrol *Codi'r Llen*, sef addasiad o *Unveiled* gan Clare Hayns. Dyma lyfr rhodd arbennig, yn ein cyflwyno i hanesion 40 o wragedd yn yr Hen Destament, ynghyd â 40 portread celf o bob un ohonynt.

Braf oedd cael cwmni cynifer yn y Tabernacl i rannu'r myfyrddodau hyn am rai o ferched cudd y Beibl. Er bod rhai o ferched yr ysgrythurau Hebraeg yn adnabyddus, prin fod llawer o'r lleill yn cael eu cofio. Hyd yn oed pan maent, nid ydym yn oedi'n ddigon hir i feddwl beth y gallwn ei ddysgu ganddynt. Mae *Codi'r Llen*, sydd wedi'i ysgrifennu gyda didwylledd a hiwmor ac yn cynnwys gwaith celf trawiadol, yn archwilio storïau 40 o ferched a oedd yn rhan o naratif y Beibl yng nghyfnod yr Hen Destament. Gorffennir pob myfyrddod drwy ei gymhwyso'n fyr i fywyd bob dydd, gan roi arweiniad i'w ystyried ymhellach a gweddi. Mae'r gyfrol bellach ar gael yn y siopau am £13.99 neu ar lein o www.gwales.com.

Mae Clare Hayns, awdur y gyfrol wreiddiol, yn Gaplan Coleg yn Eglwys Crist, Rhydychen, a'i mab Micah yw arlunydd y llyfr hwn. Meddai Clare:

'Daeth y llyfr hwn i fod oherwydd anwybodaeth. Ychydig flynyddoedd yn ôl, roeddwn mewn siop yn trefnu i gael fframio lluniau pan wnaeth y perchennog, o weld fy ngholer wen, y gosodiad sy'n gwneud i arweinwyr eglwysig grynu: "Fe fyddwch yn gwybod yr ateb i hyn gan eich bod yn ficer."

'Y cwestiwn a ofynnodd oedd, "Miriam yw enw cariad fy mab, ac rwy'n gwybod

ei bod yn y Beibl – ond pwy oedd hi?" Roedd yn gwestiwn da, ond roeddwn yn petruso. Gwyddwn fod a wnelo hi ryw beth â Moses, ond dim llawer mwy. Daeth cwsmer arall i mewn, ac felly cymerais y cyfle i guddio'r tu ôl i'r fframiau er mwyn cael gwsglo ei gwestiwn! Fe ddes i oddi yno'n benderfynol o ddarganfod mwy am Miriam a hefyd holl ferched eraill yr ysgrythur. Gosodais her i mi fy hun i ysgrifennu am ferch o'r Beibl bob dydd dros 40 niwrnod y Grawys a'u casglu ynghyd yn gyfrol.

'Drwy godi'r llen ar storïau'r merched rhyfeddol hyn a'u dewisiadau, fy ngobaith yw y gallwn ddysgu mwy amdanynt a hefyd ddod i wybod mwy am gariad helaeth Duw tuag atom ni a phawb arall. Rwyf wedi dysgu cymaint gan y merched hyn ac rwy'n gobeithio y gwnewch fwynhau darllen amdanynt gymaint ag y gwnes i fwynhau ysgrifennu amdanynt.'

Ruth Davies fu'n gyfrifol am yr addasiad Cymraeg, ac eglurodd:

'Bu'r gyfrol yn brosiect gennyf yn ystod fy mlwyddyn fel Llywydd Mudiad Chwiorydd Undeb Bedyddwyr Cymru 2022–23. Cefais gymorth parod gyda'r cyfieithu gan rai o aelodau'r Tabernacl a ffrindiau: Gwenllian Edwards, Luned Edwards, Zohrah Evans, Anna Gruffudd Fleming, Calan McGreevy, Lisa Tiplady a Bethan Whittall. Diolch i bob un ohonynt am eu gwaith a'u cefnogaeth, a diolch arbennig i Bill Davies am fod yn graig i mi ac yn barod ei gyngor a'i sylwadau bob amser.

'Cyflwynaf y gyfrol hon i'r Parchedig Ddr Rosa Hunt i ddathlu blwyddyn

gyntaf ei gweinidogaeth arnom yn y Tabernacl, Caerdydd: am ei chariad, ei hysbrydoliaeth ddiflino ac am fod yn esiampl i ni i gyd i'w hefelychu.'

Dywedodd Rosa Hunt, gweinidog Eglwys y Tabernacl, Caerdydd:

'Pan fyddaf yn cwrdd â merched yn fy eglwys a'm cymuned, rydw i'n gweld unigolion sy'n ddewr, yn onest, yn ffyddlon, yn weithgar, yn greadigol, yn glyfar – ac yn amherffaith, fel fi! A dyna'n union y math o ferched rydw i'n cwrdd â nhw yn nhudalennau'r Ysgrythurau Hebraeg. Diolch i bawb a gyfieithodd y gyfrol feddylgar ac ymarferol hon i'r Gymraeg, i'n hatgoffa bod lle pwysig ac arbennig i ferched yng nghynllun Duw, nid yn unig yn nhudalennau'r Beibl ond hefyd ym mywyd ein heglwys a'n capeli drwy Gymru heddiw.'

Diolch hefyd i'r awdures brofiadol Naomi Starkey, sy'n ficer ar gylch o eglwys ym Môn, am ei sylw hithau ar y gyfrol:

'Mae'r gwagedd sy'n camu allan i'n cyfarfod o dudalennau'r llyfr hwn yn cynnwys y rhai sy'n hysbys a'r rhai sydd bron yn anhysbys. Mae rhai o'u straeon yn gorlifo â goleuni a gobaith; mae eraill yn drwm gan boen a thywyllwch. Ond gall pob un ohonynt gysylltu – hyd yn oed yn rhannol – â'n bywydau ninnau. Oherwydd rydym yn darganfod mai yr un Duw rydym ni'n ei geisio a'i foli – y Duw sy'n gweld, sy'n gwrandao, sy'n darparu – ac yn caru.'

Aled Davies
Cyhoeddiadau'r Gair